

24.2.2.1 Het milieuprobleem van houtkachels en -verbranding

Veiligheid en gezondheid van jezelf en je omgeving zijn belangrijker dan individueel profijt. Stook dus verantwoord: onbehandeld, natuurlijk gedroogd hout uit de directe omgeving met voldoende zuurstof en weinig uitstoot. Dus in een goede kachel, met een goede schouw. En gebruik de as in je tuin.

Strengere regelgeving verplicht ook fabrikanten steeds betere kachels met optimale naverbranding te maken. Een recent exemplaar is mag je niet vergelijken met een 15 jaar oud stuk. Net als bij een auto. Ook m.b.t. kachels (en schouwen) zou er een x-jaarlijkse keuring kunnen komen.

Verwarmen doen we bij koud weer. Net dan is er een stabiel hogedrukgebied zonder wind, en blijven uitlaat- en verbrandingsgassen hangen in de koude onderste luchtlaag. Volgens meerdere studies is het gebruik van (oude) houtkachels niet meer verantwoord. VMM stelt dat houtverbranding in Vlaanderen verantwoordelijk is voor 35% van de totale uitstoot van fijnstof, plus nog flink wat kankerverwekkende stoffen zoals dioxines en PAK's. Vier uurtjes een kachel aansteken is even erg als 600 km met een bestelwagen rijden. Een kachel stoot meer fijnstof uit dan 6 vrachtwagens. Dus inderdaad, een gezellig vuurtje stoot meer fijnstof uit dan 1.000 kilometer met de auto rijden.

Hout is een hernieuwbare energiebron. Het geeft dezelfde hoeveelheid koolstof af, ongeacht of het wordt verbrand of natuurlijk vergaat. Het verbranden wordt voorgesteld als klimaat- of CO₂-neutraal omdat daarbij enkel vrij komt wat eerder door de boom is opgenomen. Helaas is de balans voor ons bosbestand wel negatief. Maar bosbranden en kappingen voor industrie, woningbouw en agrocultuur mogen niet op rekening van de kachelgebruikers staan.

In 2016 bijvoorbeeld waren open haarden, hout- en pelletkachels goed voor maar liefst 22,06 procent van de hernieuwbare energie in Vlaanderen!

Bomen nemen tijdens hun groeiproces naast CO₂, nog heel wat schadelijke stoffen op uit de lucht. Deze stoffen worden vervolgens vastgelegd in het hout. Onderzoek toonde aan dat de stadsbomen in Leuven zo jaarlijks 5 ton fijnstof uit de lucht zuiveren. Het stoken van brandhout kan m.b.t. CO₂ als klimaatneutraal beschouwd worden.

Tabel - fijnstofuitstoot verbrandingstoestellen (Bron Vlaamse overheid)

Toestel ⌘	gemiddelde uitstoot fijnstof (PM10-g/GJ)
Open haard	840
Houtkachel geïnstalleerd voor 2000	760
Kolenkachel (oud)	450
Houtkachel geïnstalleerd na 2000	380
Kolenkachel (modern)	240
Accumulatiekachel (bv. speksteekkachels)	95
Kachels geïnstalleerd vanaf 2017	52

Pelletkachel	29
Verwarming op stookolie	1.9
Verwarming op aardgas	1.2

*♪ Het Amerikaans Vrijheidsbeeld is hol vanbinnen.
Huub Martron*

Lokaal brandhout vergt veel minder energie dan de productie en levering van pellets, aardgas of stookolie, en de verbranding produceert per MWh veel minder CO₂.

Verwarmingssysteem ☼	CO₂ in kg/MWh
Brandhout (blokken)	9.76
Houtsnippers	21
Pellets	27
Stookolie	320
Aardgas	230

*♪ De moeders, niet de krijgers, creëren een volk en leiden naar haar bestemming.
Luther Standing Bear, Oglala Lakota*